

Čtvrtek, 11. června 2015

P8_TA(2015)0229

Sýrie: situace v Palmýře a případ Mázina Darwíše**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. června 2015 o Sýrii: situace v Palmýře a případ Mázina Darwíše (2015/2732(RSP))**

(2016/C 407/08)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Sýrii, zejména na usnesení ze dne 30. dubna 2015 ⁽¹⁾,
- s ohledem na sdělení Evropské komise ze dne 6. února 2015 nazvané Základy regionální strategie EU pro Sýrii a Irák a hrozbu, kterou představuje IS/Dáiš,
- s ohledem na sdělení a zprávy generálního tajemníka OSN a vysokého komisaře OSN pro lidská práva o konfliktu v Sýrii,
- s ohledem na zprávy nezávislé mezinárodní vyšetřovací komise OSN pro Sýrii, která byla zřízena Radou OSN pro lidská práva,
- s ohledem na Římský statut Mezinárodního soudního dvora, který byl přijat 17. července 1998, a zejména na jeho čl. 8 odst. 2 písm. a) bod ix), v němž je uvedeno, že záměrné útoky na historické památky představují válečný zločin,
- s ohledem na své usnesení ze dne 30. dubna 2015 o ničení kulturních památek příslušníky ISIS/Dáiš ⁽²⁾,
- s ohledem na článek 167 SFEU, v němž je uvedeno, že Unie a členské státy podporují spolupráci v oblasti kultury se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 116/2009 ze dne 18. prosince 2008 o vývozu kulturních statků,
- s ohledem na usnesení Rady z 25. a 26. října 2012 o zřízení neformální sítě donucovacích orgánů a odborníků pro odborné posuzování v oblasti kulturních statků (EUCULTNET),
- s ohledem na druhý protokol (1999) k Haagské úmluvě o ochraně kulturních statků za ozbrojeného konfliktu z roku 1954,
- s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové ze dne 21. května 2015 o situaci v Palmýře, a s ohledem na sdělení mluvčího vysoké představitelky Catherine Ashtonové ze dne 17. února 2012 odsuzující zatčení Mázina Darwíše a na místní prohlášení EU ze dne 3. dubna 2012 o pokračujícím zadržování pana Mázina Darwíše a sedmi dalších obhájců lidských práv, aniž by bylo proti nim vzneseno obvinění,
- s ohledem na obecné zásady EU týkající se obhájců lidských práv, které byly přijaty v červnu 2004 a aktualizovány v roce 2008,
- s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2222 (2015),
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv,

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0187.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2015)0179.

Čtvrtek, 11. června 2015

— s ohledem na čl. 135 odst. 5 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,

- A. vzhledem k tomu, že v Sýrii od začátku konfliktu v roce 2011 zahynulo již přes 220 000 osob, převážně civilistů; vzhledem k tomu, že Asadův režim, IS/Dá'iš, an-Nusra a další strany v konfliktu masivně a opakovaně porušují lidská práva a mezinárodní humanitární právo; vzhledem k tomu, že převážná většina těchto zločinů zůstává doposud nepotrestána;
- B. vzhledem k tomu, že v posledních měsících se dramaticky vystupňovalo používání mučení, hromadné zatýkání a masové ničení obydlených oblastí; vzhledem k tomu, že velký počet Sýřanů se ocitl bez domova, přičemž někteří byli dokonce nuceni odejít z míst, kde by mohli dostat potřebnou humanitární pomoc;
- C. vzhledem k tomu, že IS/Dá'iš zabil v Palmyře od obsazení starověkého syrského města nejméně 400 osob, včetně žen a dětí, a že podle Syrského střediska pro sledování stavu lidských práv popravil nejméně 217 osob a zadržel dalších 600 osob, včetně žen a dětí, které obvinil z podpory režimních sil a z ukrývání členů režim ve svých domech;
- D. vzhledem k tomu, že po dobytí města Palmyra podnikly proasadovské síly ničivé letecké útoky, při nichž bylo zabito přes deset civilistů a mnoho zbylých obyvatelů bylo nuceno uprchnout;
- E. vzhledem k tomu, že po poslední ofenzivě v dubnu/květnu 2015 obsadil IS/Dá'iš dne 17. května 2015 Ramádí a dne 21. května 2015 Palmyru a tím dostal pod svou kontrolu 50 % syrského území; vzhledem k tomu, že nadnárodní charakter takzvaného Islámského státu, který disponuje značnými finančními zdroji a podle některých zdrojů má přibližně 200 000 ozbrojenců, představuje hrozbu pro širší region; vzhledem k tomu, že podle odhadů bojují v těchto ozbrojených skupinách tisíce cizích státních příslušníků, mimo jiné i občanů EU; vzhledem k tomu, že náhlý vzestup IS/Dá'iš zhoršil humanitární krizi, zejména v důsledku masových přesunů civilního obyvatelstva;
- F. vzhledem k tomu, že dne 5. června 2015 členové Rady bezpečnosti OSN vyjádřili své rozhořčení nad rostoucím násilím a všemi útoky proti civilistům v Sýrii a odsoudili teroristické útoky, které provedly IS/Dá'iš, fronta an-Nusra a další teroristické skupiny působící v Sýrii;
- G. vzhledem k tomu, že Palmyra se nachází mezi Damaškem a východosyrským městem Dajr az-Zaur a ve svém okolí má významná pole zemního plynu a fosfátové doly; vzhledem k tomu, že IS/Dá'iš dobyl Palmyru ve stejnou dobu jako Ramádí v irácké provincii Anbár, ale rovněž krátce po územních ztrátách kolem města Tikrít;
- H. vzhledem k tomu, že toto město staré více než 2 000 let je kulturní památkou světového dědictví UNESCO; vzhledem k tomu, že dne 21. května 2015 generální ředitelka UNESCO vyzvala k okamžitému ukončení bojů v Palmyře;
- I. vzhledem k tomu, že Palmyra je symbolem bohatého kulturního dědictví Sýrie a nacházejí se v ní monumentální ruiny velkolepého města, které bylo jedním z nejdůležitějších kulturních center antického světa; vzhledem k tomu, že masové zabíjení a ničení archeologického a kulturního dědictví ze strany IS/Dá'iš jsou za určitých okolností považovány za zločiny proti lidskosti a „kulturní čistky“ a lze je podle Římského statutu Mezinárodního trestního soudu považovat za válečný zločin; vzhledem k tomu, že generální ředitelka UNESCO Irina Bokovová označila tyto systematické útoky proti kulturnímu dědictví za „kulturní čistku“;
- J. vzhledem k tomu, že IS/Dá'iš systematicky útočí proti kulturnímu dědictví Iráku i Sýrie a ničí jej v rámci válečné taktiky šíření hrůzy a nenávisti; vzhledem k tomu, že v důsledku dobytí Palmyry organizací IS/Dá'iš hrozí historickému dědictví tohoto města zničení;
- K. vzhledem k tomu, že v regionální strategii EU pro Sýrii a Irák a hrozbu IS/Dá'iš, která byla přijata na zasedání Rady pro zahraniční věci dne 16. března 2015, Evropská unie důrazně odsuzuje úmyslné zničení archeologického a kulturního dědictví, a podotýká, že tyto činy lze podle Římského statutu Mezinárodního trestního soudu považovat za válečný zločin;

Čtvrtek, 11. června 2015

- L. vzhledem k tomu, že UNESCO a ostatní partneři zahájili třetí projekt na záchranu syrského kulturního dědictví, který by měl zajistit ochranu kulturních památek země;
- M. vzhledem k tomu, že nezákonný obchod s kulturními statky je nyní po drogách a zbraních třetí nejzávažnější oblastí nezákonného obchodování; vzhledem k tomu, že tento nezákonný obchod ovládají sítě organizovaného zločinu a že stávající vnitrostátní a mezinárodní mechanismy nemají dostatečné vybavení ani podporu, aby mohly tento problém řešit; vzhledem k tomu, že EU přijala všechny náležité kroky v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 2199 (2015), aby zabránila nezákonnému obchodu s kulturními statky;
- N. vzhledem k tomu, že od počátku syrského konfliktu v březnu 2011 je široce rozšířeno závažné porušování lidských práv, zejména úmyslné útoky na nezávislé novináře, obránce lidských práv a humanitární a zdravotnické pracovníky a jejich svévolné zatýkání a mizení, přičemž jsou tyto osoby terčem zavražďování, násilí, svévolného zatýkání a mnohé z nich zmizely v Sýrii beze stopy;
- O. vzhledem k tomu, že Mázín Darwíš, syrský žurnalista a aktivista, předseda Syrského centra pro sdělovací prostředky a svobodu projevu, a Hání az-Zajtání a Husajn Ghrajr, jsou už od roku 2012 ve vazbě za svou činnost na obhajobu svobody projevu; vzhledem k tomu, že Mázín Darwíš byl údajně podroben krutému mučení a špatnému zacházení a dne 6. května 2015 byl převezen na neznámé místo; vzhledem k tomu, že Mázínu Darwíšovi byla v letošním roce udělena cena UNESCO za svobodu tisku a další významné mezinárodní ceny, například „Preis der Lutherstädte – Das unerschrockene Wort 2015“, „Bruno-Kreisky-Preis für Verdienste um die Menschenrechte 2013“ a „PEN-Pinter Prize 2014“; vzhledem k tomu, že skutečnost, že Mázín Darwíš, Hání az-Zajtání a Husajn Ghrajr zůstávají i nadále ve vazbě, je dalším důkazem represivní povahy režimu Bašára al-Asada v Sýrii;
- P. vzhledem k tomu, že rezoluce Valného shromáždění OSN č. 67/262 ze dne 15. května 2013 vyzvala syrské orgány, aby okamžitě propustily všechny svévolně zadržované osoby, mimo jiné členy Syrského centra pro sdělovací prostředky a svobodu projevu;
- Q. vzhledem k tomu, že vysoký komisař OSN pro lidská práva Zajd Raad Zajd al-Husajn dne 19. února 2015 důrazně vyzval syrské orgány, aby propustily všechny osoby, které byly zatčeny za to, že pokojně vyjádřily svůj názor, a zejména aby propustily Mázína Darwíše;
- R. vzhledem k tomu, že stovky obhájců lidských práv se staly v Sýrii terčem vyhrožování, násilí a svévolného zatýkání a mnozí z nich zmizeli beze stopy; vzhledem k tomu, že je mezi nimi i právnička působící v oblasti lidských práv a nositelka Sacharovovy ceny za rok 2011 Razán Zajtúniová, která byla dne 9. prosince 2013 unesena ve městě Dúmá;
- ostře odsuzuje hrůzné případy systematického a rozsáhlého porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, jichž se dopouští Asadův režim, teroristé z IS/Dá'íš a ostatní džihádistické skupiny v Sýrii, a rovněž odsuzuje trestní stíhání politických, občanských a lidskoprávních aktivistů, blogerů a novinářů; opakuje, že naprosto jednoznačně odsuzuje mučení, zesílené ostřelování a letecké bombardování, včetně používání barelových bomb, k němuž se uchyluje syrská vláda; vyjadřuje svou hlubokou sympatii obětem; je i nadále hluboce otřesen děsivým rozsahem lidského utrpení a ztrátami na životech v syrském konfliktu a je krajně znepokojen zhoršováním humanitární a bezpečnostní situace v Sýrii;
 - odsuzuje skutečnost, že se IS/Dá'íš dne 21. května 2015 po krvavém devítidenním boji zmocnil Palmyry, a je hluboce znepokojen tím, že IS/Dá'íš od té doby popravil ve městě a v jeho okolí nejméně 217 osob městě a že v „chalífátu“, který jednostranně vyhlásil na jím ovládaných územích mezi Sýrií a Irákem, se dopouští stále většího násilí a krutostí;
 - vyjadřuje znepokojení nad situací v Palmyře a nad postavením tisíců obyvatel, kteří zůstali ve městě, jakož i osob, které byly v důsledku postupu IS/Dá'íš nuceny opustit své domovy, a nad situací, v níž se nacházejí ženy a děti v Palmyře s ohledem na únosy, vykořisťování a zneužívání žen a dětí, jehož se IS/Dá'íš dopouští na jiných místech, včetně znásilňování, sexuálního zneužívání, nucených sňatků a nucených odvodů dětí;
 - vybízí Radu, Komisi a vysokou představitelku, aby na pomoc uprchlíkům poskytly veškeré nutné finanční i lidské zdroje;

Čtvrtek, 11. června 2015

5. vítá, že ministři mezinárodní koalice proti IS/Dá'iš se na své schůzce dne 2. června 2015 v Paříži zavázali, že zesílí kolektivní úsilí o porážku IS/Dá'iš; vyzývá koalici, aby zintenzivnila úsilí o realizaci společné vícerozměrné a dlouhodobé strategie s cílem oslabit a nakonec zničit IS/Dá'iš; zdůrazňuje, že je zapotřebí doplnit tuto strategii o zesílenou spolupráci se všemi státními i nestátními aktéry v regionu, kteří jsou odhodláni bojovat proti IS/Dá'iš;
6. je nadále přesvědčen, že v Sýrii nebude možné nalézt účinné řešení konfliktu ani dosáhnout trvalého míru, pokud nebudou stíhány pachatelé zločinů spáchaných během konfliktu všemi stranami;
7. připomíná, že krizi v Sýrii bude možné dlouhodobě vyřešit pouze politickými prostředky na základě ženevského komuniké z 30. června 2012 a s podporou mezinárodního společenství; vyzývá zvláštního vyslance OSN Staffana de Misturu, aby ve spolupráci se všemi stranami usiloval o skutečnou politickou transformaci, která by naplnila legitimní očekávání syrského lidu a umožnila mu nezávisle a demokraticky rozhodovat o vlastní budoucnosti;
8. vyjadřuje hluboké znepokojení nad závažným nedostatkem finančních prostředků získaných na základě výzev OSN v roce 2014, jenž vedl k dočasnému zastavení pomoci, kterou Světový potravinový program poskytuje syrským uprchlíkům; naléhá proto na mezinárodní společenství, aby v reakci na příští výzvy poskytlo více finančních prostředků a pomoci;
9. vyzývá mezinárodní společenství, aby zvýšilo své úsilí o nalezení řešení, která povedou ke zmírnění krize a ukončení války v Sýrii, a vyjadřuje podporu subjektům zapojeným do boje proti IS v Sýrii a Iráku; vyzývá vlády regionu, aby v tomto boji spolupracovaly, neboť pouze úzkou vzájemnou spoluprací v oblasti bezpečnosti bude možné obnovit mír a bezpečnost v regionu;
10. žádá mezinárodní společenství, aby využilo veškerých svých prostředků k ochraně postiženého civilního obyvatelstva a k zachování jedinečného kulturního dědictví Palmyry, a vyzývá všechny strany, aby okamžitě zastavily boje v Palmyře a umožnily bezpečný odchod civilního obyvatelstva prchajícího před násilím;
11. žádá okamžité zastavení ničení kulturního dědictví Sýrie a Iráku, včetně náboženských památek a předmětů; zdůrazňuje, že tyto činy spáchané IS/Dá'iš nebo jinými jednotlivci, skupinami, podniky a subjekty nelze tolerovat, a rovněž vyzývá k zachování kulturního dědictví Iráku a k ochraně kulturních a náboženských budov a míst v souladu s mezinárodním humanitárním právem;
12. žádá EU a členské státy, aby zahájily osvětové kampaně, jejichž cílem by bylo odrazovat od nezákonného nákupu a prodeje kulturních předmětů z oblastí konfliktu;
13. opakuje, že kulturní dědictví má vysokou hodnotu pro celé lidstvo, a proto se domnívá, že jeho ničení by mělo být považováno za neobhajitelný válečný zločin;
14. zdůrazňuje, že mezinárodní společenství musí společně vyvíjet úsilí o zamezení nezákonného obchodu s kulturními statky a kulturními artefakty, který přispívá k financování IS/Dá'iš;
15. podporuje výroky generální ředitelky UNESCO a veškerá výjimečná opatření přijatá OSN a UNESCO na obranu Palmyry a všech ostatních ohrožených kulturních a historických památek;
16. žádá generálního tajemníka OSN, aby navrhl Radě bezpečnosti přijetí rezoluce o obraně všech kulturních památek, které ohrožují teroristické skupiny a IS/Dá'iš;
17. žádá členské státy Evropské unie, aby společně s OSN přijaly konkrétní opatření na obranu kulturních, historických, náboženských a archeologických památek v Palmyře i na celém Blízkém východě;

Čtvrtek, 11. června 2015

18. vítá a vyzdvihuje zásadní význam činnosti místních i mezinárodních organizací občanské společnosti, které dokumentují případy porušování lidských práv, shromažďují důkazy o válečných zločinech, zločinech proti lidskosti a jiném protiprávním jednání; vyjadřuje hluboký obdiv a solidaritu všem syrským aktivistům, kteří ve své válkou zmítané zemi s nasazením vlastního života neúnavně monitorují a dokumentují stav lidských práv a podávají o něm zprávy;
 19. je hluboce znepokojen neustále se zhoršující humanitární situací a stavem lidských práv v Sýrii a zdůrazňuje, že v souladu s mezinárodními závazky Sýrie je třeba respektovat svobodu projevu a svobodu obhájců lidských práv vykonávat svou práci; připomíná, že každý jednotlivec má právo na svobodu názoru a projevu, které je jedním ze základních lidských práv; odsuzuje veškeré porušování svobody tisku a násilí, jehož oběťmi jsou novináři v Sýrii;
 20. vyzývá syrské orgány, aby okamžitě a bezpodmínečně propustily a zprostily všech obvinění Mázina Darwíše a všechny osoby, které jsou zadržovány nebo byly odsouzeny za to, že pokojnými prostředky vykonávaly své právo na svobodu projevu a sdružování, a stejně tak všechny obhájce lidských práv a aktivisty v oblasti politických práv, kteří byli pro svou činnost v oblasti lidských práv svévolně zbaveni svobody;
 21. vyzývá syrské orgány, aby okamžitě poskytly informace o tom, co se stalo s těmito třemi muži a kde se nacházejí, a aby zajistily, aby tito muži nebyli vystaveni mučení a špatnému zacházení, byl jim okamžitě umožněn styk s rodinnými příslušníky a s právníky a dostalo se jim veškeré lékařské péče, kterou budou případně potřebovat;
 22. naléhavě žádá všechny členské státy, aby co nejdříve ratifikovaly Mezinárodní úmluvu o ochraně všech osob před násilným zmizením; vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost (ESVC) a členské státy, aby se zasazovaly o všeobecnou ratifikaci a provedení tohoto klíčového nástroje v oblasti lidských práv a aby podporovaly činnost Výboru OSN pro nedobrovolná zmizení, který byl zřízen na základě této úmluvy;
 23. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení místopředsdkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi OSN, zvláštnímu vyslanci OSN-Arabské ligy v Sýrii a všem stranám zapojeným do konfliktu v Sýrii.
-